

Jämställdhetsombudsmannens viktigaste rekommendationer för att stärka jämställdheten 2027–2030

Jämställdhet byggs genom beslut

Här har jämställdhetsombudsmannens viktigaste rekommendationer sammanställts som tyngdpunkter för jämställdhetspolitiken under nästa regeringsperiod. Mer detaljerade förslag presenteras i jämställdhetsombudsmannens berättelse till riksdagen, som överlämnas till riksdagen hösten 2026.

1 Jämställdhetslagen ska reformeras och rättsskyddet ska stärkas

Den nuvarande regleringen tryggar inte i alla delar ett effektivt rättsskydd och motsvarar inte det förändrade samhället.

Detta förutsätter en helhetsreform av lagstiftningen och ett stärkt rättsskydd.

- Jämställdhetslagen reformeras som helhet
- Rättsskyddsmedlen är effektiva och tillgängliga
- Diskrimineringslagstiftningen bildar en konsekvent helhet

Rättigheterna måste förverkligas i praktiken.

2 Förutsättningarna för jämställdhetsombudsmannens arbete ska tryggas

För att jämställdheten ska förverkligas krävs en oberoende och effektiv jämställdhetstillsyn.

Detta förutsätter tillräckliga resurser, tydliga befogenheter och en stark ställning.

- Jämställdhetsombudsmannens resurser motsvarar uppgifterna
- Tillsynen över lagen är effektiv och heltäckande
- De skyldigheter som EU-rätten förutsätter genomförs

Utan fungerande institutioner blir rättigheterna tomma.

3 Jämställdheten i arbetslivet ska lyftas till en ny nivå

Den finländska arbetsmarknaden är inte jämställd. Kön och familjeansvar påverkar fortfarande lönesättning, karriärutveckling och ställning på arbetsmarknaden.

Detta förutsätter strukturella förändringar i regleringen av arbetslivet, transparensen och tillsynen.

Förbud mot diskriminering räcker inte – det behövs fungerande strukturer.

- Principen om lika lön förverkligas i praktiken
- Lönetransparensen stärks och arbetstagarens rätt att få information om lönen tryggas
- Diskriminering i samband med graviditet och familjeledigheter identifieras och förebyggs effektivt
- Arbetsgivarens skyldighet att trygga icke-diskriminerande arbetsförhållanden fria från trakasserier är tydlig och effektiv

4 Könsmminoriteters grundrättigheter och mänskliga rättigheter ska förverkligas till fullo

Alla har rätt till självbestämmande, kroppslig integritet och ett bemötande utan diskriminering.

Detta förutsätter en konsekvent utveckling av lagstiftningen och servicesystemet genom ett regnbågspolitiskt program.

- Diskriminering förebyggs inom alla samhällsområden
- Interkönade barns rätt till kroppslig integritet tryggas
- Omvårdelsebehandlingar förbjuds

De grundläggande rättigheterna tillkommer alla.

5 Artificiell intelligens och digitalisering ska stöda jämställdheten

Artificiell intelligens förändrar utövningen av offentlig makt och servicesystemen.

Detta förutsätter förhandsbedömning, tydliga skyldigheter och kontinuerlig uppföljning.

- Könskonsekvenserna av AI-system bedöms systematiskt
- Riskerna för algoritmisk diskriminering identifieras och förebyggs
- Digitaliseringen stärker de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Teknik är inte könsneutral.

6 Permanenta strukturer ska skapas för att bekämpa könsrelaterat våld

De nuvarande strukturerna räcker inte för att förebygga våld eller trygga offrens ställning.

Detta förutsätter permanenta, lagbaserade strukturer för arbetet mot våld och enhetliga verksamhetsmodeller.

Att ingripa mot våld kan inte vara tillfälligt.

- Förebyggandet av våld bygger på permanenta strukturer
- Riskbedömning och riskhantering är systematiska på nationell nivå
- Servicekedjorna är obrutna och finansieras långsiktigt

Jämställdhet förverkligas inte
av sig själv – det kräver politisk
vilja och strukturella lösningar.

Jämställdhets-
ombudsmannen

PB 22, 00023 Statsrådet
växel: 0295 666 830
www.tasa-arvo.fi/sv